

представлені за допомогою інтерактивних електронних інструментів, а саме: мультимедійні презентації до практичних робіт, інтерактивні лабораторні роботи, лекції з аудіовізуальним супроводом, інтерактивні комп'ютерні навчальні тренажери тощо. Виконавши з мобільного телефону завдання, інформаційно-освітнє середовище формує оцінку для здобувачів вищої освіти та статистичні показники щодо виконання завдання для викладача. Таким чином, для майбутніх агроінженерів формується рейтинг під час навчання в умовах інформаційно-освітнього середовища, який впливає на підсумкову оцінку.

Для підготовки майбутніх агроінженерів доцільно формувати сучасні електронні інтерактивні посібники із загальнотехнічних дисциплін для вивчення кожної дисципліни в умовах навчального онлайн середовища. Такі посібники є допомогою в опануванні як теоретичного матеріалу, так і навігацією по курсу, де представлені інтерактивні електронні навчальні інструменти для виконання завдань в умовах зазначеного середовища. Такі завдання здобувачі вищої освіти виконують прямо в аудиторії за допомогою гаджетів або персональних комп'ютерів. Підсумкова оцінка формується з балів, отриманих в аудиторії та рейтингу здобувачів вищої освіти під час навчання в умовах інформаційно-освітнього середовища. Окреслений підхід здатен допомогти в якісному опануванні навчального контенту за обраним фахом.

Список використаних джерел

1. Babenko D., Dotsenko N., Gorbenko O. System of Blended Learning in the Studying of Electrical Engineers. 2022 *IEEE 4th International Conference on Modern Electrical and Energy System (MEES)*. Kremenchuk, Ukraine. 2022. P. 1-5. doi: 10.1109/MEES58014.2022.10005714.
2. Бацуровська І.В., Доценко Н.А., Горбенко О.А., Кім Н.І. Застосування відкритих освітніх ресурсів при вивченні загальнотехнічних дисциплін в системі підготовки фахівців електричної інженерії. *Інноваційна педагогіка: науковий журнал*. Одеса: Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій. Вип. 32. Том 1. 2021. С.46-49
3. Batsurovska I.V. Technological model of training of Masters in Electrical Engineering to electrical installation and commissioning. *Journal of Physics: Conference Series. ICon-MaSTEd 2021*. IOP Publishing. 2021. doi:10.1088/1742-6596/1946/1/012015
4. Ткаченко Л. В., Хмельницька О. С. Особливості впровадження дистанційного навчання в освітній процес закладу вищої освіти. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2021. № 75, Т. 3. С.91-96.

Кір'янова Марина Сергіївна

ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА НА ФОРМУВАННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ УЧНІВ

У сучасному світі, насиченому технологіями та постійними змінами, інформаційно-освітнє середовище стає ключовим фактором, що визначає якість та ефективність освіти. Взаємодія учнів з інформаційними технологіями, доступ до електронних ресурсів та сучасні методи навчання визначають формування компетентностей, які є важливими для успішного функціонування в сучасному суспільстві. У цьому контексті, дослідження впливу інформаційно-освітнього

середовища на розвиток компетентностей учнів стає актуальною темою, що вимагає уваги та ретельного аналізу. В даній статті ми приступимо до розгляду цього питання, спробуємо розкрити ключові аспекти взаємодії учнів із сучасним інформаційним середовищем та визначимо, як це впливає на їхні здібності та готовність до життя в цифровому віці.

За сучасних умов у навчальному процесі з'являються нові можливості та розширюються горизонти засвоєння знань завдяки застосуванню інформаційних технологій. Вони роблять навчання більш інтерактивним, доступним та індивідуалізованим. Учні мають можливість вивчати матеріал в режимі реального часу, використовуючи різноманітні цифрові ресурси, мультимедійні засоби та інтерактивні платформи. Тому визначальним фактором, що перетворює та змінює парадигму навчання та виховання, стає інформаційно-освітнє середовище.

Завдяки стрімкому розвитку технологій та доступу до невичерпних інформаційних ресурсів, навчальні заклади стають ареною, де взаємодія педагогів, учнів та інформаційних технологій формує нову реальність навчального процесу. Інформаційно-освітнє середовище в сучасних навчальних закладах не лише визначає, але й революціонізує підходи до навчання та виховання, перетворюючи їх у новий, високотехнологічний вимір. В епоху високих технологій це середовище стає необхідністю, враховуючи стрімке зростання доступу до інформації та швидкі технологічні зміни (Галета, 2012).

Інформаційно-освітнє середовище – це комплексний набір умов, ресурсів та технологій, що визначає навчальне оточення і впливає на процеси навчання та виховання в навчальному закладі. Воно включає в себе доступ до інформаційних технологій, наявність електронних ресурсів, інфраструктуру для навчання та спілкування, а також педагогічні підходи, спрямовані на інтеграцію інформаційних засобів у навчальний процес.

Завдяки інформаційно-освітньому середовищу учні мають можливість ефективно вивчати предмети через використання електронних підручників та інтерактивних матеріалів, розвивати критичне мислення шляхом аналізу різноманітних джерел, співпрацювати та обмінюватися думками на онлайн-платформах, долучатися до глобальних освітніх ініціатив, самостійно вивчати нові теми через онлайн-ресурси, розвивати творчість та інноваційний підхід за допомогою цифрових інструментів, збагачувати свої знання у різних галузях завдяки різноманітним онлайн-курсам, вивчати мови та розуміти культурні особливості через мовні програми та мультимедійні ресурси, активно взаємодіяти з викладачами та експертами за допомогою електронної комунікації, а також вдосконалювати навички роботи з інформаційними технологіями використовуючи різноманітні цифрові інструменти (Топузов, 2017).

Однак інформаційно-освітнє середовище не тільки змінює підхід до навчання учнів, але й перетворює роль вчителя. Тепер вчителі виступають не лише посередниками в передачі теоретичних знань, але і активними керівниками у навчанні учнів практичним навичкам в роботі з інформаційними технологіями.

Вони стають фасилітаторами у процесі вивчення, сприяючи самостійному дослідженню та творчому використанню інформації. Здатність вчителя ефективно впроваджувати цифрові технології та створювати стимулююче інтерактивне середовище стає важливою передумовою для розвитку інформаційно-цифрової компетентності учнів. Таким чином, роль вчителя в епоху інформаційних технологій перетворюється в активного наставника, спроможного відкривати перед учнями світ інновацій та креативності, а також сприяти розвитку критичного мислення та уміння ефективно використовувати інформаційні ресурси (Яновський, 2019).

Отже, інформаційно-освітнє середовище створює унікальний контекст для розвитку учнів та удосконалення майстерності вчителів. Для учнів це означає доступ до різноманітних навчальних ресурсів, інтерактивних методів навчання та можливість самостійного дослідження та творчого використання інформації. У той час як для вчителів, здатних ефективно інтегрувати цифрові технології в навчальний процес, це вимагає розвитку нових педагогічних підходів та навичок. Вони стають фасилітаторами навчання, сприяючи активному залученню учнів, розвитку критичного мислення та інформаційно-цифрової компетентності. Інформаційно-освітнє середовище тим самим визначає новий стандарт для якісної освіти, де взаємодія між технологіями та педагогікою створює сприятливі умови для повноцінного розвитку учнів та професійного зростання вчителів.

За таких умов інформаційно-освітнє середовище має значний вплив на формування компетентностей учнів, що є важливим аспектом, оскільки відзначається сучасними реаліями інформаційного суспільства та вимагає адаптації освітнього процесу до нових технологічних викликів. Це сприяє розвитку інформаційно-цифрових компетентностей, робить навчання більш доступним та цікавим, активізує учнів у навчальному процесі, а також готує їх до викликів сучасності, розвиваючи критичне мислення та аналітичні здібності. Такий підхід визначає не лише якість освіти, але й підготовку учнів до активної участі у суспільстві, де влада над інформацією та технологіями є ключовою складовою успішної інтеграції в сучасний світ.

У 2016 році в Україні була прийнята Концепція впровадження державної політики у сфері трансформації загальної середньої освіти під назвою «Нова українська школа» на період до 2029 року. Основною її метою є створення школи, в якій навчання буде забезпечувати комфортні умови, а також розвивати не лише знання, але й практичні навички для їх застосування в повсякденному житті. Це навчальний заклад, де акцент робиться на розвитку критичного мислення, експериментуванні та вільному висловленні власної думки учнями. В українських школах наразі активно реалізується план заходів на період 2017-2029 років, спрямований на впровадження Концепції реалізації державної політики у сфері трансформації загальної середньої освіти під назвою «Нова українська школа» (Гриневич, Елькін, Калашнікова та ін., 2016).

Дана концепція визначає 10 ключових компетентностей, що є основою для всебічного розвитку учнів. Вони визначають широкий спектр навичок та знань,

необхідних для гармонійного розвитку особистості та успішної адаптації до вимог сучасного суспільства. Десять ключових компетентностей, зазначених у концепції НУШ, визначають основні напрями освітнього процесу, спрямовані на формування учнів як грамотних, творчих та відповідальних громадян: «спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами; спілкування іноземними мовами; математична компетентність; основні компетентності у природничих науках і технологіях; інформаційно-цифрова компетентність; уміння вчитися впродовж життя; ініціативність і підприємливість; соціальна та громадянська компетентності; обізнаність та самовираження у сфері культури; екологічна грамотність і здорове життя» (Гриневич, Елькін, Калашнікова та ін., 2016).

Варто відзначити те, що на формування в учнів компетентностей значний вплив має інформаційно-освітнє середовище, яке включає в себе не лише доступ до інформаційних технологій, але й взаємодію з різноманітними віртуальними ресурсами, онлайн-платформами, електронними навчальними матеріалами та іншими цифровими засобами.

Визначимо основні напрямки впливу інформаційно-освітнього середовища на формування різних компетентностей учнів:

- електронні засоби комунікації та онлайн-ресурси сприяють вдосконаленню мовленнєвих навичок учнів, а можливість взаємодії з електронними підручниками та мовними додатками сприяє розвитку лексичних та граматичних навичок;

- віртуальні платформи та мультимедійні ресурси створюють інтерактивне середовище для вивчення та вдосконалення іноземних мов, а онлайн-комунікація з носіями мови сприяє розвитку усного та писемного мовлення;

- використання спеціалізованих інтерактивних програм та віртуальних лабораторій полегшує розуміння та застосування математичних концепцій. Крім цього, електронні навчальні ресурси допомагають у вирішенні завдань та розвитку логічного мислення;

- використання віртуальних експериментів та симуляцій сприяє кращому розумінню природничих явищ, а інтерактивні ресурси розширюють можливості досліджень та допомагають розвивати практичні навички;

- робота з комп'ютерними програмами та онлайн-інструментами сприяє розвитку навичок роботи з інформацією та цифровими ресурсами. При цьому критичне мислення та аналітичні здібності розвиваються через оцінку та обробку інформації з різних джерел;

- використання онлайн-курсів, вебінарів та інших електронних ресурсів сприяє постійному самовдосконаленню та розвитку навичок самостійного навчання;

- відкритий доступ до інформації та можливість власного вибору навчального матеріалу сприяють розвитку ініціативи та самостійності;

– взаємодія через соціальні мережі та онлайн-форуми розвиває навички співпраці та взаєморозуміння, а електронні ресурси підтримують розуміння глобальних громадянських питань;

– використання онлайн-ресурсів сприяє поглибленню знань учнів у сфері мистецтва, літератури та інших культурних аспектів. При цьому власне створення контенту та обмін ним розвиває навички самовираження;

– інформаційно-освітній підхід сприяє формуванню учнівської усвідомленості екологічних питань та підтримки здорового способу життя.

Таким чином, інформаційно-освітнє середовище стає ефективним засобом для розвитку широкого спектру компетентностей учнів, сприяючи їхньому повноцінному інтегрованому росту. Тому важливо активно впроваджувати це середовище в освітній процес з метою максимального розвитку учнів та підготовки їх до викликів сучасного світу.

На нашу думку, у майбутньому можна очікувати постійне вдосконалення інформаційно-освітнього середовища, яке буде трансформуватися відповідно до змін, які відбуватимуться у технологічних та освітніх вимогах. Зростання доступності та якості технологій, розвиток штучного інтелекту, впровадження новітніх форматів навчання, таких як віртуальна реальність та розширена реальність, а також посилення фокусу на індивідуалізацію навчання стануть важливими напрямками розвитку.

Заохочення гнучкості та адаптації до потреб учнів, розширення можливостей електронних навчальних ресурсів, інтеграція технологій у кожен аспект освіти – це лише кілька аспектів, які можуть визначати майбутні тенденції розвитку інформаційно-освітнього середовища. За таких умов важливо враховувати етичні та безпекові аспекти цього розвитку, забезпечуючи збалансований та доступний освітній простір для всіх учасників освітнього процесу.

Список використаних джерел

1. Галета Я. Інформаційно-освітнє середовище як засіб навчання. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. Серія : Педагогічні науки*. 2012. Вип. 106. С. 128–134.
2. Нова українська школа : концептуальні засади реформування середньої школи / [упоряд. Гриневич Л., Елькін О., Калашнікова С., Коберник І., Ковтунець В., Макаренко О., Малахова О., Нанаєва Т., Усатенко Г., Хобзей П., Шиян Р. ; за заг. ред. Грищенка М.]. 2016. 40 с.
3. Топузов М. О. Проектування інформаційно-освітнього середовища навчальних закладів у сучасному суспільстві. *Український педагогічний журнал*. 2017. № 1. С. 26–36.
4. Яновський А. Інформаційно-освітнє середовище в умовах дистанційного навчання. *Науковий збірник «Актуальні питання гуманітарних наук: міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка»*. 2019. Том 14, № 30. С. 310–315.